

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

-

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

-

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

-

4.

Valvontaa koskevat huomiot

-

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

-

9.

Muut huomiot

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen sisällöstä ja tavoitteista

Esityksellä on tarkoitus toteuttaa CER-direktiivin kansallinen toimeenpano. Hankkeen yleinen tavoite eli vahvistaa lainsäädännöllä kriittisen infrastruktuurin kriisinkestävyyttä, parantaa toimijoiden häiriönsietokykyä sekä jatkuvuuden hallintaa ja siten vahvistaa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä ja kansallista turvallisuutta, on hyväksyttävä. Esityksen tavoitteet ja niiden toteuttaminen ovat nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa välttämättömiä. Riskien ja uhkien tunnistaminen toimialoiheen, niiden poistaminen sekä varautuminen suunnitelmin, varmistaa tavoitteiden toteutumisen käytännössä.

Satamissa laadittavien turvallisuusselvityselvoitteiden osalta SAK lausuu, että esityksessä saattaa olla tarvetta täsmentää ja harkita käsitteiden satamanpitäjä, satamaoperaattori, satamanomistaja ja satamatyönantaja käyttämistä eri tilanteissa. Turvallisuusselvitysten laatimisvelvoitteiden vaatiminen ja niiden toteuttaminen on käytännössä eri työnantajien ja näiden työntekijöiden kesken säännelty työoikeudellisin velvoittein. Satamanpitäjän edellytykset velvoittaa turvavallisuusselvitysten hankkiminen muiden juridisesti itsenäisten työnantajien ja näiden työntekijöiden osalta tulee olla selkeästi säännelty. Toimintaan liittyvien vaarojen ja uhkien tunnistaminen työtä suorittavien työntekijöiden ja näiden taustojen osalta on viime kädessä

kyseisen työntekijän oman työnantajan vastuulla nykyisten säännösten mukaan. Kunkin työnantajan vastuu tulee selkeästi ilmi, mikäli laaditussa turvallisuusselvityksessä tulee ilmi seikkoja, joiden perusteella työntekijä ei olisikaan käytettävissä ko. tehtävään. Tällöin työnantajalla saattaa pahimmillaan olla tilanne, jossa hän ei kykene työllistämään työntekijää vaan joutuu irtisanomaan hänet. Velvoitteet ja vastuut turvallisuusselvitysten tekemisistä ja niiden mahdollisista seuraamuksista tulee tämän vuoksi olla selkeästi määritelty ja/tai etukäteen sopimusoikeudellisesti järjestetty. SAK toteaa, että AKT ry alan työntekijöitä edustavana tahona lausunee myös tästä samasta asiasta.

Toisena asiana tuomme esille kansallisessa turvallisuusstrategiassa esitettyjä näkemyksiä työmarkkinahäiriöiden uhasta kansalliselle huoltovarmuudelle. Tämän osalta lausumme, että ay-liikkeen työtaisteluoikeus on kansainväliseen ja kansalliseen oikeuteen perustuva oikeus. Mahdolliset uhat huoltovarmuudelle otetaan huomioon työtaistelutoimia valmisteltaessa ja toteutettaessa. Lisäksi viranomaisilla on tietyt työtaisteluoikeuden käyttämiseen liittyvät lakisääteiset rajoitus- ja siirtomahdollisuudet, mikäli työtaistelun katsotaan vaarantavan yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja. Työmarkkinahäiriöiden toteaminen lähtökohtaisesti turvallisuusuhkana tai huoltovarmuutta uhkaavana tekijänä ei näin ollen ole perusteltua.

Latvatalo Eveliina
SAK ry - Työehdot-osasto päälakimies Timo Koskinen